

Dźwiękowa materia

2012-09-13

Co łączy zaawansowaną elektronikę, estetykę klubową, teatr, archaizmy, ludzką mowę, preparowane instrumenty, system binarny i... połowę legendarnego duetu Skalpel? Najnowsza kompozycja jednej z najbardziej rozpoznawalnych postaci polskiej sceny współczesnej – Cezarego Duchnowskiego o intrygującym tytule: i. W światowej premierze utworu na festiwalu Sacrum Profanum z kompozytorem zagrali muzycy kolońskiej formacji MusikFabrik oraz Igor Boxx.

Związany z wrocławskim środowiskiem twórczym oraz tamtejszą Akademią Muzyczną Igor Boxx traktuje komputer jak jeden z instrumentów, tylko o znacznie większych możliwościach kształtowania dźwięku. Sekrety elektroniki zgłębia od kilkunastu lat, a dzięki jego inicjatywie powstało we Wrocławiu Studio Kompozycji Komputerowej, w którym na co dzień on i wielu innych młodych kompozytorów poszukują nowych brzmień.

„Oprócz zakomponowania dźwiękiem określonej czasoprzestrzeni, można tu komponować same instrumenty” – mówi Cezary Duchnowski. Jego muzyka otwiera przed słuchaczami paletę nowych, intrygujących dźwięków, chociaż bywa ujęta w formy bliższe klasycznemu warsztatowi kompozytorskiemu.

Najnowszy projekt artysty to 80-minutowa kompozycja przeznaczona na zespół instrumentów i rozbudowaną elektronikę. Jednoliterowy tytuł ma tu kluczowe znaczenie. Z jednej strony odnosi się do wszechobecnego system binarnego, z drugiej jest spójnikiem, który łączy brzmienia tradycyjne z syntetycznymi, elektronikę z ludzką wirtuozerią, liczne odmienne estetyki.

W i znajdziemy sytuacje, w których komputer wgryza się w dźwięki instrumentów, ale też działania odwrotne, kiedy to instrumenty inicjują akcję komputera. W ten sposób kompozytor stara się dotrzeć do sedna odnajdywanych brzmień. Śledzenie tych wszystkich dźwiękowych konstrukcji, planów, ich wzajemnych relacji jest bardzo intrygującym zajęciem.

Idea spajania różnych wartości i estetyk bliska jest Duchnowskiemu również w innej sferze – jak mało który współczesny kompozytor potrafi bowiem łączyć ludzi w zespoły i ma na koncie wiele znakomitych interdyscyplinarnych projektów. Ten z MusikFabrik i Igorem Boxxem, współtwórcą legendarnego wrocławskiego duetu Skalpel na krakowskim festiwalu z pewnością może zaliczyć do tych najbardziej udanych.

Dzisiaj (13 września, czwartek) na festiwalu: koncert monograficzny Agaty Zubel w interpretacji zespołu Klangforum Wien. Początek koncertu w Teatrze Łaźnia Nowa (os. Szkolne 25) o godz. 20:00. Transmisja koncertu w Programie 2 Polskiego Radia, a streaming na stronach internetowych: www.sacrumprofanum.com i www.polskieradio.pl. (KF)